

บทที่ 4

วัสดุก่อสร้างและวิธีการทดสอบ

4.1 วัสดุประกอบ

1. ท่อพีวีซี หรือโพลีไวนิลคลอไรด์ (PVC, Polyvinyl chloride) ใช้ท่อขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 3 นิ้ว ตามมาตรฐาน มอก. 17-2523 มีความยาวท่อนละ 4 เมตร ระดับชั้นความดันคือ 513.5 MPa
2. ขวดน้ำพลาสติก ชนิดโพลิเอททิลีน เทเรฟทาเลท (Polyethylene Terephthalate: PET/PETE) คุณสมบัติใส แข็งแรง เหนียว
3. ปูนซีเมนต์ ตราช้างแดงของบริษัท ปูนซีเมนต์ไทยจำกัด (มหาชน) ผลิตขึ้นโดยมีคุณสมบัติตามกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ มอก.15 เล่ม 1-2547 ประเภทที่ 1 และมาตรฐาน ASTM (150-71 Type I)
4. เชือกกระดาดเหลือใช้ จากเศษกระดาดจากสำนักงาน เอกสาร ที่ถูกคัดแยกสิ่งปนเปื้อน
5. น้ำประปา ที่มีค่า pH 6.0 ± 0.5 มีลักษณะใส สะอาดและสามารถดื่มได้

เชือกกระดาด	ซีเมนต์	ผงยิบซัม
ท่อพีวีซี	ขวดน้ำพลาสติก	เหล็กเส้น

ภาพที่ 4.1 แสดงวัตถุดิบในการผลิต

4.2 อัตราส่วนที่ใช้ในการผลิต

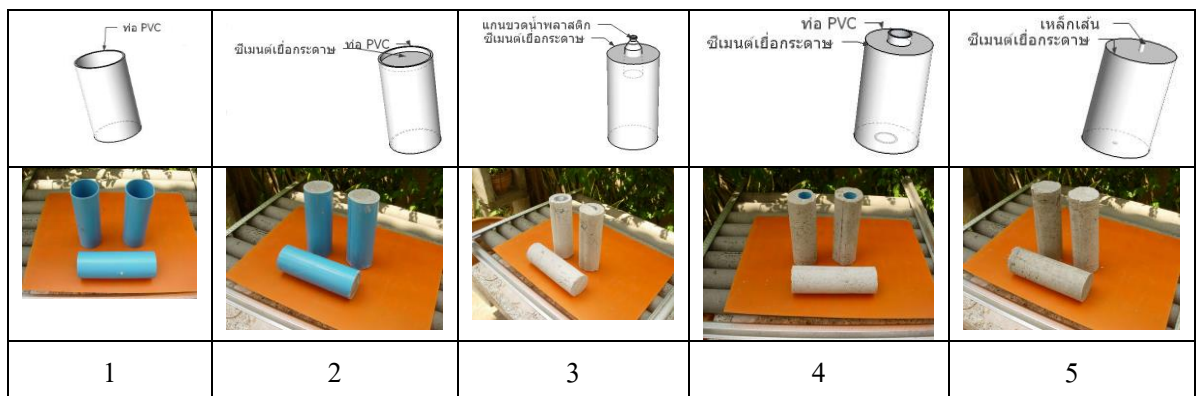
อัตราส่วนผสมที่ใช้ในการผลิตวัสดุแผ่นคือ 1 : ½ : 3 (ปูน : ยิบซั่ม : เชื้อกระดาศ) โดยปริมาตร

4.3 การออกแบบชิ้นส่วนท่อนไม้เทียม

แนวทางการพัฒนาท่อนไม้เทียมมี 4 แนวทางในการเลือกพิจารณา คือ

- 1.1 ท่อนไม้เทียมจากท่อพีวีซี
- 1.2 ท่อนไม้เทียมจากท่อพีวีซีแกนกลางซีเมนต์เชื้อกระดาศ
- 1.3 ท่อนไม้เทียมจากซีเมนต์เชื้อกระดาศแกนกลางเสริมขดพลาสติก
- 1.4 ท่อนไม้เทียมจากซีเมนต์เชื้อกระดาศแกนกลางเสริมท่อพีวีซี 11/2"
- 1.5 ท่อนไม้เทียมจากซีเมนต์เชื้อกระดาศแกนกลางเสริมเหล็กเส้น ϕ 6 มม.

ดังแสดงในภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.2 แสดงแนวทางการออกแบบท่อนไม้เทียม

4.4 ขั้นตอนการผลิตและประกอบวัสดุ

4.4.1 การผลิตท่อนไม้เทียมจากท่อพีวีซี

- นำท่อพีวีซีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 3" ขึ้น 5 ตัดตามขนาดที่ต้องการ
- นำท่อที่ตัดแล้วไปวัดหาตำแหน่งเจาะรูจำนวน 3 รู คือระยะห่างจากขอบด้านซ้ายและขวา 10 ซม. และกึ่งกลางแผ่นด้วย
- ร้อยนอตตัวหนอนจากล่างขึ้นบนจนครบจำนวนที่ต้องการจึงขันนอต
- นำซิลิโคนมาอุดประสานระหว่างรอยต่อของแผ่นทุกด้านจนครบ
- ทาสี/พ่นสีรองพื้นสีขาว 2 รอบ
- ทาสีจริงลายไม้มะค่า 2 รอบ ก็จะได้ท่อนไม้เทียม

ดังแสดงในภาพที่ 4.3

4.4.2 การผลิตท่อนไม้เทียมจากซีเมนต์เยื่อกระดาษเสริมแกนด้วยวัสดุต่างๆ

- นำกระดาษเหลือใช้และน้ำมาปั่นให้เป็นเยื่อตามอัตราส่วนที่กำหนดไว้
  - เทปูนซีเมนต์และผงยิบซั่มตามอัตราส่วนที่กำหนด คลุกเคล้าให้เข้ากันด้วยสว่านไฟฟ้า
  - นำส่วนผสมที่ได้เทลงแบบแม่พิมพ์ กระทุ้งให้วัสดุผสมกระจายทั่ว
  - นำวัสดุเสริมแกน เช่น ขวดพลาสติก ท่อพีวีซี เหล็กเส้น สอดแทรกลงบริเวณกึ่งกลางท่อ
  - ปาดผิวให้เรียบ ทิ้งไว้ 3 ชม.จึงถอดแม่พิมพ์ออก
  - นำท่อนวัสดุที่ได้ไปบ่มในที่ร่ม 3 วัน
  - เคลือบผิวและตกแต่งด้วยปูนยิบซั่ม แล้วนำไปบ่มต่ออีก 3 วัน
  - ลงสีจริงลายไม้มะค่า ก็จะได้ท่อนไม้เทียมจากซีเมนต์เยื่อกระดาษ
- ดังแสดงในภาพที่ 4.4

เครื่องตัด	แบ่งแนวเส้นและแนวเจาะรู	เป่าลมร้อน
เจาะ	ร้อยตัวหนอน	ยัดและประสานแผ่น
ทาสีรองพื้น	ตากและทาสีจริง	จัดเก็บ

ภาพที่ 4.3 แสดงภาพการผลิตท่อนไม้เทียมจากท่อพีวีซี

ปั้นเศษกระดาษ	ตากและจัดเก็บเชื้อกระดาษ	ผสมส่วนผสมวัสดุ
เทวัสดุผสมลงแบบพิมพ์	ถอดแบบพิมพ์	บ่ม
เคลือบวัสดุฉนวน	สีผิวท่อนไม้เทียม	โครงสร้างยึดแผ่น

ภาพที่ 4.4 แสดงภาพการผลิตท่อนไม้เทียมจากซีเมนต์เชื้อกระดาษเสริมแกนด้วยวัสดุต่างๆ

4.5 วิธีการทดสอบและวิเคราะห์ผล

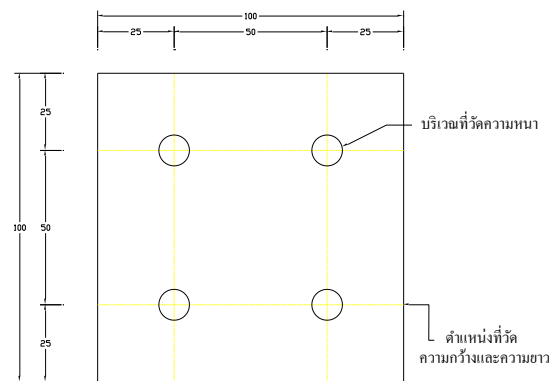
4.5.1 การหาค่าความหนาแน่น

ในการทดสอบเตรียมชิ้นงานทดสอบและใช้วีเนียร์ที่วัดได้ละเอียดถึง 0.1 มิลลิเมตร ซึ่งมีส่วนของแป้นวัดเรียบและขนานกัน และมีเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 10 มิลลิเมตร วัดที่บริเวณกึ่งกลางของขอบของแผ่นเส้นใยอัดทั้ง 4 ด้าน และให้ลึกเข้าไปจากขอบประมาณ 25 ถึง 200 มิลลิเมตร ดังภาพที่ 4.5 มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. วัดตัวอย่าง 1 ชิ้น ขนาดกว้าง 100 มิลลิเมตร ยาว 100 มิลลิเมตร วัดละเอียด 0.1 มิลลิเมตร แล้วหาค่าเฉลี่ย
2. นำชิ้นงานทดสอบชั่งน้ำหนักด้วยเครื่องชั่งน้ำหนักที่มีความละเอียดถึง 0.001 กรัม
3. วัดความหนาของชิ้นทดสอบ 4 ตำแหน่ง ด้วยวีเนียร์ตามภาพที่ 4.5 ตำแหน่งที่วัดความกว้าง ความยาว และความหนาของชิ้นทดสอบแล้วหาค่าเฉลี่ย
4. วิธีคำนวณหาค่าความหนาแน่นจากสูตร [4.1]

$$D = \frac{m}{v} \times 100 \quad \dots\dots\dots(4.1)$$

กำหนดให้   D   =   ปริมาณความชื้น หน่วย เปอร์เซนต์ (%)
                          m   =   มวล หน่วย กรัม (g)
                          v   =   ปริมาตร หน่วย ลูกบาศก์เซนติเมตร (cm³)

ภาพที่ 4.5 แสดงตำแหน่งที่วัดความกว้าง ความยาว และความหนาของแผ่น

4.5.2 การทดสอบค่าความเค้นอัด (Compressive Strength)

วิธีทดสอบอ้างอิงตามมาตรฐาน ASTM C 109/C 109M-99 โดยมีขนาดของชิ้นทดสอบ 100x100x100 มม. จำนวน 3 ชิ้น มีขั้นตอนทดสอบดังนี้

1. นำก้อนตัวอย่างที่มีขนาด 100x100x100 mm. วัดขนาดทั้ง 3 ด้านด้วย Vernier ที่มีค่าละเอียดถึง 0.05 มิลลิเมตร พร้อมทั้งชั่งน้ำหนักที่มีความละเอียด 0.05 กรัม เลือกเอาด้านที่เรียบเพื่อนำไปทดสอบ
2. นำชิ้นทดสอบเข้าเครื่องทดสอบแรงดัด บันทึกค่าแรงอัดสูงสุดไว้ แล้วนำค่าแรงอัดสูงสุดมาคำนวณหา Compressive Strength จากสูตร

$$f'_C = \frac{P_u}{A} \quad \dots\dots\dots(4.2)$$

กำหนดให้

f'_C = กำลังอัดของตัวอย่างก้อนทดสอบ หน่วย กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร

P_u = น้ำหนักหกดเฉลี่ยของก้อนทดสอบ หน่วย กิโลกรัม

A = พื้นที่หน้าตัดที่รับแรงกดของก้อนทดสอบ หน่วย ตารางเซนติเมตร

3. ทำการทดสอบตามข้อ 1-2 กับก้อนทดสอบชิ้นต่อไป

4.5.3 การทดสอบปริมาณความชื้น

1. เตรียมชิ้นงานทดสอบขนาดกว้าง 100 มิลลิเมตร ยาว 100 มิลลิเมตร จำนวน 3 ชิ้น
2. ชั่งชิ้นทดสอบ ด้วยเครื่องซึ่งผ่านการวัดขนาดแล้ว ให้ทราบมวลที่แน่นอนถึง 0.01 กรัม เป็นมวลก่อนอบ
3. อบชิ้นทดสอบในเตาอบเส้นใยห่อ SFL รุ่น EC67A ที่อุณหภูมิ 103 ± 2 องศาเซลเซียส จนมีน้ำหนักคงที่
4. นำชิ้นทดสอบมาใส่ในเคซิเคเตอร์ ปล่อยให้เย็น
5. ชั่งชิ้นทดสอบ เป็นมวลเมื่ออบแห้ง และวิธีคำนวณหาค่าความชื้นจากสูตร [4.2]

$$MC = \frac{ml}{mo} \times 100 \quad \dots\dots\dots(4.3)$$

กำหนด ให้   MC   =   ปริมาณความชื้น หน่วย เปอร์เซนต์ (%)
                              ml   =   น้ำหนักก่อนอบ หน่วย กรัม (g)
                              mo   =   น้ำหนักหลังอบ หน่วย กรัม (g)

4.5.4 การทดสอบหาค่าการดูดซึมน้ำ (Water Absorption)

โดยมีขั้นตอนของการทดสอบดังนี้

1. นำชิ้นงานที่ได้ วัดขนาดทั้งสามด้าน และชั่งน้ำหนักเพื่อใช้น้ำหนักจำเพาะ
2. นำชิ้นงานที่จะทำการทดสอบ ไปแช่ในน้ำสะอาด อย่างน้อย 24 ชั่วโมงเพื่อให้ชิ้นทดสอบดูดซึมน้ำได้อย่างเต็มที่
3. นำชิ้นงานขึ้นจากน้ำ วางผึ่งไว้บนตะแกรงตาห่าง ซับหยดน้ำที่ติดอยู่ที่ผิวออก นำไปชั่งน้ำหนัก พร้อมทั้งบันทึกผล
4. นำชิ้นงานไปอบในตู้อบที่สามารถปรับอุณหภูมิได้ เป็นเวลา 24 ชม. หรือจนกว่าการชั่งน้ำหนักแต่ละครั้งห่างกัน 2 ชั่วโมง แล้วน้ำหนักที่ได้ต่างกันไม่เกิน 0.2%
 ทำการคำนวณหาการดูดซึมน้ำของกระดาศ โดยใช้สูตร

$$WA (\%) = \frac{M_o - M_i}{M_i} \times 100 \quad \dots\dots\dots(4.4)$$

เมื่อ	WA	=	การดูดซึมน้ำ (%)
	M _o	=	น้ำหนักหลังแช่น้ำ (กรัม)
	M _i	=	น้ำหนักก่อนแช่น้ำ (กรัม)

4.5.5 การขยายตัวตามความหนา

วิธีการคำนวณค่าการขยายตัวตามความหนา จากสูตร

$$SW (\%) = \frac{T_i - T_o}{T_o} \times 100 \quad \dots\dots\dots(4.5)$$

เมื่อ	SW	=	การพองตัวตามความหนา (%)
	M _i	=	ความหนาหลังแช่น้ำ (มิลลิเมตร)
	M _o	=	ความหนาก่อนแช่น้ำ (มิลลิเมตร)

4.5.6 การทดสอบค่ามอดูลัสแตกร้าว และมอดูลัสยืดหยุ่น

เครื่องทดสอบค่ามอดูลัสแตกร้าวและมอดูลัสยืดหยุ่น วัดแรงกดไว้ละเอียดถึง 5 นิวตันหรือร้อยละ 5 ของแรงกดสูงสุดที่ขึ้นทดสอบรับได้ การวางชิ้นงานทดสอบมีลักษณะโดยหัวกดต้องมีปลายส่วนที่ใช้กดเป็นรูปครึ่งทรงกลมมีรัศมีไม่น้อยกว่า 1.5 เท่าของความหนาของชิ้นทดสอบ และมีความยาวไม่น้อยกว่าความกว้างของชิ้นทดสอบแท่นรองรับ ต้องมีลักษณะหน้าตัดเป็นรูปวงกลมหรือครึ่งวงกลม มีรัศมีไม่น้อยกว่า 1.5 เท่าของความหนาของชิ้นทดสอบ ความยาวไม่น้อยกว่าของชิ้นทดสอบมาตรการแอนด์ตัว ซึ่งอ่านค่าได้ละเอียดถึง 0.01 มิลลิเมตรและมีขั้นตอนการทดสอบดังนี้คือ

1. วางชิ้นทดสอบลงบนแท่นรองรับซึ่งมีระยะห่าง 24 เท่าของความหนาระบุของชิ้นทดสอบให้ปลายชิ้นทดสอบยื่นออกไปจากแท่นรองรับประมาณข้างละ 25 มิลลิเมตร เท่าๆกัน
2. ให้แรงกดลงบนจุดกึ่งกลางของชิ้นทดสอบ โดยมีอัตราการเพิ่มแรงกดอย่างสม่ำเสมอ เวลาที่ใช้ตั้งแต่เริ่มต้นกดจนกระทั่งชิ้นทดสอบหัก ต้องไม่น้อยกว่า 30 วินาที และไม่เกิน 120 วินาที
3. วิธีการคำนวณหา

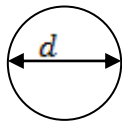
1. ค่ามอดูลัสแตกร้าว (Modulus of rupture หรือ MOR)

จากสูตร [4.3]

$$MOR = \frac{3pL}{2bd^2} \dots\dots\dots(4.6)$$

กำหนด ให้ MOR	=	มอดูลัสแตกร้าว หน่วย เมกะพาสคัล (Mpa)
P	=	แรงกดสูงสุดที่ชิ้นทดสอบรับได้ หน่วย นิวตัน (N)
L	=	ความยาวของ span ระหว่างแท่นรองรับ หน่วย มิลลิเมตร (mm)
b	=	ความกว้างของชิ้นงานทดสอบ หน่วย มิลลิเมตร (mm)
d	=	ความหนาเฉลี่ยของชิ้นงานทดสอบ หน่วย มิลลิเมตร (mm)

การคำนวณหาค่า σ_b

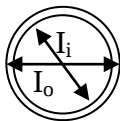

$$\sigma_b = \frac{Mc}{I} = \frac{M}{S} \dots\dots\dots(4.7)$$

$$I_{circular} = \frac{\pi d^4}{64} \dots\dots\dots(4.8)$$

$$S_{circular} = \frac{\pi d^3}{32} \dots\dots\dots(4.9)$$

$$M = \frac{PL}{4} \dots\dots\dots(4.10)$$

$$I_{Pipe} = I_{outer\ circular} - I_{inner\ circular} \dots\dots\dots(4.11)$$

2. ค่ามอดูลัสยืดหยุ่น (Modulus of Elasticity หรือ MOE)

จากสูตร [4.4]

$$MOE = \frac{PplL^3}{4bd^3\delta l} \dots\dots\dots(4.12)$$

กำหนด ให้ MOR	=	มอดูลัสยืดหยุ่น หน่วย เมกะพาสคัล (Mpa)
L	=	ความยาวของ Span ระหว่างแท่นรองรับ หน่วย มิลลิเมตร (mm)
Ppl	=	น้ำหนักที่จุด P, L หน่วย มิลลิเมตร (mm)
b	=	ความกว้างของชิ้นงานทดสอบ หน่วย มิลลิเมตร (mm)
d	=	ความหนาเฉลี่ยของชิ้นทดสอบ หน่วย มิลลิเมตร (mm)
S	=	ระยะแอนตัวที่เพิ่มขึ้นในช่วงที่เส้นกราฟเป็นเส้นตรง

4.5.7 การคำนวณค่าการถ่ายเทความร้อนของวัสดุก่อสร้างอาคาร

จากทฤษฎีการถ่ายเทความร้อน (Heat transfer) คือการถ่ายเทพลังงานระหว่างบริเวณหนึ่งไปยังอีกบริเวณหนึ่ง เมื่อมีความแตกต่างทางอุณหภูมิ ซึ่งจะถ่ายเทจากบริเวณที่มีอุณหภูมิสูงกว่า ไปยังบริเวณที่มีอุณหภูมิต่ำกว่า แบ่งได้ 3 ประเภท คือ การนำความร้อน การพาความร้อน และการแผ่รังสีความร้อน การคำนวณค่าที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายเทความร้อนวัสดุอาคารมีดังต่อไปนี้

(1) สัมประสิทธิ์การนำความร้อน (k) ค่าสัมประสิทธิ์การนำความร้อนของวัสดุต่างๆ ที่จะใช้ประกอบการคำนวณเพื่อหาความนำความร้อนของวัสดุใดๆ ให้เป็นไปตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมจะได้ประกาศกำหนด

(2) ความนำความร้อน (C) ค่าความนำความร้อนของวัสดุใดๆ คือ อัตราส่วนระหว่างค่า

$$C = \frac{k}{\Delta x} \dots\dots\dots 4.13$$

สัมประสิทธิ์การนำความร้อนกับความหนาของวัสดุ ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังสมการดังต่อไปนี้

C คือ ค่าความนำความร้อน หน่วยเป็นวัตต์ต่อตารางเมตร-องศาเซลเซียส

k คือ ค่าสัมประสิทธิ์การนำความร้อน หน่วยเป็น วัตต์ เมตร องศาเซลเซียส

Δx คือ ความหนาของวัสดุ หน่วยเป็นเมตร

(3) ความต้านทานความร้อน (R) ค่าความต้านทานความร้อนของวัสดุใดๆ คือ ส่วนกลับของ

$$R = \frac{\Delta x}{k} \text{ or } \frac{1}{C} \dots\dots\dots 4.14$$

ค่าความนำความร้อนซึ่งคำนวณได้ดังสมการต่อไปนี้

R คือ ค่าความต้านทานความร้อน โดยมีหน่วยเป็นตารางเมตร-องศาเซลเซียสต่อวัตต์

(4) ค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนรวม (U) คือ ส่วนผกผันของค่าความต้านทานความร้อนรวม

$$U = \frac{1}{R_T} \quad \dots\dots\dots 4.15$$

$$R_T = R_0 + \left[\frac{\Delta X_1}{k_1} \right] + \left[\frac{\Delta X_2}{k_2} \right] + \left[\frac{\Delta X_3}{k_3} \right] + \dots + \left[\frac{\Delta X_n}{k_n} \right] + R_i \quad \dots\dots\dots 4.16$$

โดยที่

R_T = ค่าการต้านทานความร้อนรวมของผนังตารางเมตร-องศาเซลเซียสต่อวัตต์

$\Delta X_1, \Delta X_2, \Delta X_3, \dots, \Delta X_n$ = ความหนาของวัสดุที่ประกอบขึ้นเป็นผนังอาคารชนิด
ที่ 1, 2, 3, ..., n ตามลำดับ

$k_1, k_2, k_3, \dots, k_n$ = สัมประสิทธิ์การนำความร้อนของวัสดุชนิดที่ 1, 2, 3, ..., n
ตามลำดับ

4.6 อุปกรณ์และเครื่องมือทดสอบ

อุปกรณ์และเครื่องมือทดสอบดังแสดงในภาพที่ 4.6

เครื่องมือวัดขนาดเวอร์เนีย	เครื่องชั่งน้ำหนัก	เครื่องปั่นกระดาษและผสมวัสดุ
เครื่องทดสอบโมดูลัสการแตกหัก		

ภาพที่ 4.6 แสดงอุปกรณ์และเครื่องมือทดสอบต่างๆ